

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

1

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Maitoalan hyväksytyn elintarvike- huoneiston valvonnassa huomioitavia asioita

Ruokaviraston koulutuspäivät III

10.11.2022

Marko Naapuri
Ruokavirasto

2

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt

Pastörointien valvonta ja HACCP

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

Komission 2021 auditoinnin havainnot

3

3

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt

☐ Asetus (EY) 852/2004, LIITE II, XI LUKU, Lämpökäsittely

- Pakattujen nestemäisten maitotuotteiden lämpökäsittelyn ja laitteiston vaatimukset
  - Lämpötila
  - Saastumisen esto
  - Tarkastettava tärkeimmät asianomaiset parametrit (erityisesti lämpötila, paine, sulkeminen ja mikrobiologia)
  - Käytettävä kansainvälisesti hyväksyttyä menettelyä

Pastörointia varten toimijalla tulee olla oikein suunniteltu, säädetty, mitoitettu ja toimivaksi todettu pastööri, jossa käytetään jotain asetuksissa määriteltyä lämpötila- ja aikayhdistelmää.

4

4

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt

□ Asetus (EY) 853/2004, IX JAKSO, II LUKU, II Kappale, Lämpökäsittelyä koskevia vaatimuksia

- Raakamaidon, ternimaidon, meijeri- tai ternimaitopohjaisten tuotteiden lämpökäsittelyn tulee noudattaa pastörinti- tai UHT- normien käsittelyolosuhteita
- Tuotteilla tulee olla negatiivinen reaktio alkalisen fosfaatin testissä (AFT) välittömästi käsittelyn jälkeen
- Tulos on negatiivinen, jos aktiivisuus lehmänmaidossa on ≤ 350 mU /L (ISO-menetelmä 11816-1)
- Todentamismenetelmä toimii hyvin lehmänmaidosta valmistetuissa tuotteissa, mutta sen soveltamista lampaiden/vuohen raakamaidosta peräisin oleviin tuotteisiin ei ole määritelty eikä raja-arvoa ole asetettu

5

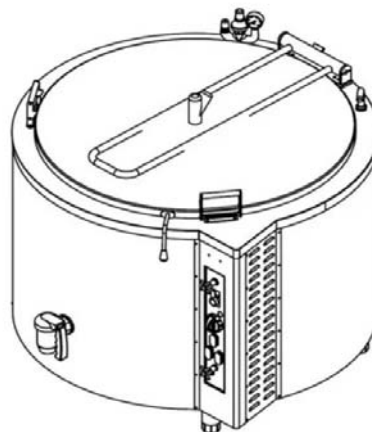
5

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt; Panospastörinti

Huomioitavaa:

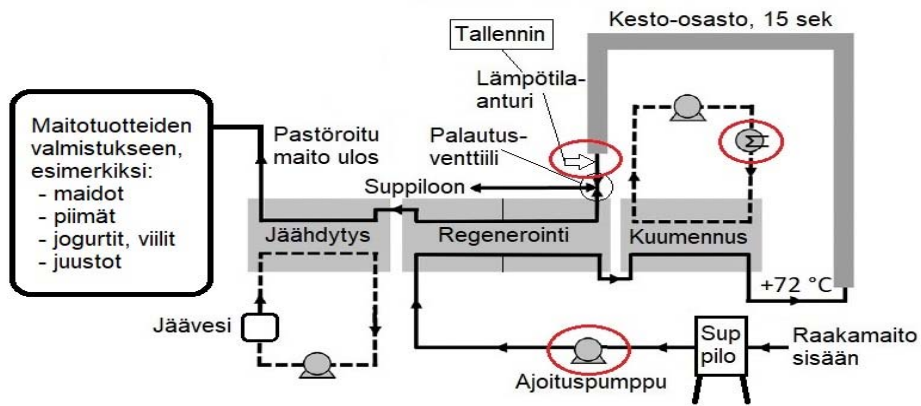
- lämmitys; sähkö, höyry
- jäähdytys; kylmä vesi
- automatiikka; kyllä / ei
- hämmennys
- maidon tulo
- pastörinti -->
lämpötilan seuranta
- maito / tuote ulos
- heran poisto

6

6

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt; Jatkuvatoiminen

Periaatekuva; jatkuvatoiminen pastörointi

7

7

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt; Jatkuvatoiminen

Kestoputki rst, 75 mm, pituus 40 m

8

8

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt

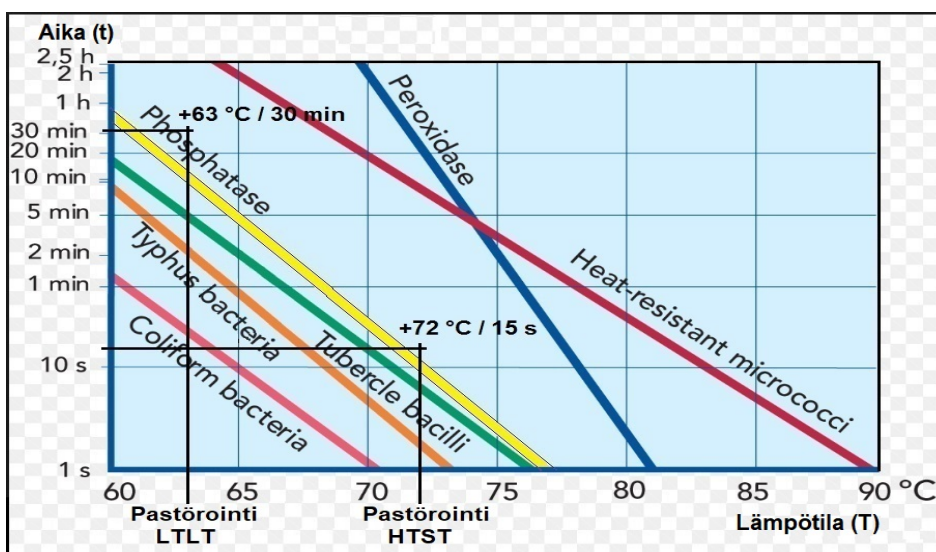

Lämpökäsittely	Lämpötila ja aika	Arvioitu säilyvyysaika
Termisointi	57–68°C / 5–20 s	3 päivää
Pastörointi	63°C / 30 min (panos, LTLT) 72–82°C / 15–30 s (jatkuvatoiminen, HTST)	1 viikko, TP 2-3 viikkoa, AP
Korkea pastörointi	85–127°C / 1–4 s	4-8 viikkoa, AP
ESL	123–145°C / < 1–5 s	4-13 viikkoa, AP
UHT	138–145°C / 1–10 s	6-9 kuukautta, AP
Lähde EFSA Journal 2021;19(4):6576		

9

9

Pastöroinnit ja lämpökäsittelyt

10

10

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ HACCP-ohjeita maitoalalle

- Asetus (EY) 852/2004, 5 Artikla, Vaarojen arviointi ja kriittiset hallintapisteet
- Komission tiedonanto 2016/C 278/01 HACCP, LIITE II Vaarojen arvioinnin ja kriittisten hallintapisteiden (HACCP) periaatteisiin perustuvat menettelyt ja niiden soveltamisohjeet
- [ETL: Elintarviketeollisuuden HACCP-pohjainen omavalvontaohje, maidonjalostusteollisuus \(Pdf\)](#)
- [ETL: Elintarviketeollisuuden HACCP-pohjainen omavalvontaohje, yleisosa \(Pdf\)](#)

11

11

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Vaarojen arviointi ja kriittiset hallintapisteet maitoalalla

- Vaarojen arviointi (periaate 1)
- Kriittisten hallintapiteiden määrittäminen (periaate 2)
- Rajojen määrittäminen kriittisissä hallintapisteissä (periaate 3)
- Seuranta (periaate 4)
- Korjaavat toimenpiteet (periaate 5)
- Todentaminen (periaate 6)

- Kirjanpito ja vahvistaminen (periaate 7)

12

12

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely, keskeiset toiminnot

Pastörintiin ja lämpökäsittelyihin liittyviä teknisiä asioita (A-D)

A.) Selvitys laitteen asentajasta ja laitteen toimintakyvystä

- Laitteiston alkuperä, kuka on toimittanut, asentanut ja testannut
- Laitteisto on sopiva ja teholtaan riittävä suunniteltuun käyttöön
- Pastöroitumisen seurantatapa
- Pastörintitulokset saavutetaan

13

13

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely, keskeiset toiminnot

B.) Pastörinti- tai lämpökäsittelylaitteen tyyppi; panos vai jatkuvatoiminen, lämmön lähde - ja jäähditys järjestelmät

- malli ja toimintatapa on esimerkiksi;
  - kattila (= panospastörinti),
  - levy- vai putkimallinen pastööri (= jatkuvatoiminen pastörinti),
  - tyhjiötekniikkaan perustuva (= höyry maitoon tai maito höyryyn)

Lämmönlähde, jäähdystystapa, sekä mahdollinen lämmönlähteen kapasiteetin riittävyys

14

14

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

C.) Automatiikka (Haccp periaate 4 seuranta)

- Onko pastöörissä alipastöroituneen maidon palautuslaittevarustus
- Onko laite automaattinen vai käsikäyttöinen
- Miten mahdolliset virtauksen ja paineen asetukset pysyvät yllä ja miten niitä seurataan
- Lämpökäsittelylaitteiston alipastöroitumista estävän automatiikan toiminnan päivittäinen testaus

15

15

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

D.) Mittaus- ja tallentamismenettelyt (Haccp periaate 4 seuranta)

Maitoalan laitoksissa, jotka valmistavat pastöroituja tai sitä voimakkaamman lämpökäsittelyn saavia maitotuotteita, tulee kiinnittää huomiota pastöroinnin onnistumisen tallenteiden ja niiden varmentamisen kirjanpitoon. Tallenteiden säilytys ja niiden vahvistaminen on haccp-periaate 4 keskeisiä tehtäviä.

16

16

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

D.) Mittaus- ja tallentamismenettelyt (Haccp periaate 4 seuranta)

Pastörintilämpötilan saavuttamisen ja keston ajan toteamisen menettely:

- Pieni tuotanto – silmämääräinen seuranta lämpömittarista ja ajan arvioiminen. Tapahtuman kirjaaminen
- Suuri tuotanto – antureita, automatiikka ja tallennin, tietojärjestelmät
- Tallennus: lämpötila, paine ja/tai virtaus ja palautusventtiilin asento → niihin tai muuhun pastörintin kirjanpitoon tehdyt seuranta- ja todentamisdokumentit säilytetään
- Tallenteiden tulee olla esitettävissä tai tulostettavissa valvovalle viranomaiselle

17

17

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

E.) Laitteisto (Haccp periaate 4 seuranta)

- Henkilökunta hallitsee ja tuntee laitteistonsa osat sekä niiden sijainnin
- Valvomossa samat asiat kyetään tarvittaessa osoittamaan näytöiltä ja hallintajärjestelmistä
- Valvomossa todetaan näytöltä pastörintin asetuksen hallinta ja vaihteluväli esimerkiksi kevytmaidolle
- Valvomossa pyydetään nähtäväksi jonkun päivän pastörintikuvaajat/-tallenteet (lämpötila, paine ja tai virtaus ja palautusventtiilin asento)

18

18

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

F.) Toimintaohjeet poikkeamatilanteissa (Haccp periaate 5 korjaavat toimet)

Ohjeet lämpökäsittelyssä ilmenevien mahdollisten poikkeamien varalle, kuten lämmön häviäminen, paineen tai virtauksen muutosten tai palautusventtiilin toiminnan johdosta aiheutuneisiin poikkeamatilanteisiin

- Tuotanto- ja konetekniset toimet poikkeaman aikana ja jälkeen
- Poikkeamaraportin aloitustoimet
- Suuressa laitoksessa poikkeaman päättäminen

19

19

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

G.) Todentamismenettely (Haccp periaate 6 todentaminen)

- Kirjanpito ja tallenteet todentamisesta;
- 1. Lämpötilan seurannan suorituksen ja/tai - toteutuksen,
- 2. Palautusventtiilin toiminnan tarkastuksen ja seurannan
- 3. Paineen/virtauksen tarkkailun seuranta
- 4. Muun mahdollisen todentamismenettelyn kirjaukset

20

20

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

G.) Todentamismenettely (Haccp periaate 6 todentaminen)

Pastöroinnin todentamiseksi tehtävien fosfataasi- tai peroksidaasikokeiden toteuttaminen;

- Pienet maitoalan toimijat teettävät fosfataasikokeet toiminnan alussa laitteen toiminnan varmistamiseksi akkreditoidussa laboratoriossa hyväksytyllä menetelmällä esimerkiksi Ruokavirastossa. Sen jälkeen pikatestillä omavalvonnassa esimerkiksi kerran 1-6 kk tai vaarojen arvioinnin mukaan
- Suuret maitoalan toimijat teettävät fosfataasikokeita 4 x vuodessa / peruspastööri. Em. kokeet teetetään akkreditoidussa hyväksytyssä laboratoriossa esimerkiksi Ruokavirastossa. Omavalvonnassa fosfataasikokeita voi tehdä pikamenetelmillä esimerkiksi päivittäin tai HACCP-periaatteiden mukaan suoritettujen vaarojen arvioinnin osoittaman tarpeen mukaan.

21

21

Pastörintien valvonta ja HACCP

□ Pastörinti ja lämpökäsittely

- Pakkausmerkinnät

Pakkausmerkinnät pastöroinnista. Vain todennetun pastöroitumisen saa merkitä pakkaukseen

22

22

Pastörintien valvonta ja HACCP

- Pastörinti ja lämpökäsittely; Hyväksymispäätös
  - Pastörinti ja lämpökäsittelylaitteet mainitaan hyväksymispäätöksessä
  - Pastörinti laitteistosta tehdään lausunto käyttökelpoisuudesta hyväksymispäätökseen.
  - Lyhyt kuvaus, onko malli ja toimintatapa kattila, levy- vai putkimalli, lämpötilan seurantatapa, palautuslaitteisto automaattinen vai käsikäyttöinen ja tietoa kapasiteetista
  - Onko teho ja kapasiteetti riittävä tulevaan toimintaan

23

23

Pastörintien valvonta ja HACCP

- Pastörinti ja lämpökäsittely
  - Maitoalan erityishuomiot ohje Pastöroinneista on tekeillä:

Maitoalan laitoksen valvonnassa huomioitavia asioita, pastöroinnit ja lämpökäsittelyt

24

24

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

□ Hyväksyntä ja omavalvonta

Hyväksyntätilanne

- Kuljetusvälineiden sisältyminen hyväksyntään

Omavalvonta

- Raakamaidon laatuvaatimusten (pesäkemäärä, somaattisten solujen määrä ja antibioottijäämät) toteutuminen ja mahdolliset poikkeamat

25

25

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

□ Viranomaisvalvontavelvoite

Raakamaidon laatuvaatimusten toteutuminen ja mahdolliset poikkeamat

853/2004, IX Jakso, I Luku, III Kappale, 1 - 5 kohdat

Sekä (EU) 2017/625 (virallista valvontaa koskeva asetus) → Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/627, IV osasto (maitoalaan kohdistuvaa virallista valvontaa koskevat erityisvaatimukset

Artikla 49, Maidon ja ternimaidon valvonta, Toimivaltainen maitoalan hyväksytyä elintarvikehuoneistoa valvova viranomainen

1. Toimivaltaisten viranomaisten on raakamaidon ja ternimaidon osalta valvottava asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteessä III olevan IX jakson I luvun III osan mukaisesti tehtäviä tarkastuksia.

Oiva-arviointiohje 17.9 Raakamaidon laatututkimukset

26

26

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

□ Hyväksyntä ja omavalvonta

Omavalvonta, jatkoa

- Pastöroinnin tai sitä voimakkaamman lämpökäsittelyn saavien maitotuotteiden pastöroinnin suorituksen tallenteiden ja varmentamisen kirjanpito
- Pastöroinnin todentamiseksi tehtävien fosfataasi- tai peroksidaasikokeiden toteuttamiseen
- Toimintaohjeet lämpökäsittelyssä ilmenevien mahdollisten poikkeamien varalle
- Raakamaidon, raaka-ainemaidon ja –kerman sekä muiden maitopohjaisten raaka-aineiden vastaanottotarkastus ja laatusuunnitelma

27

27

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

□ Hyväksyntä ja omavalvonta

Tukijärjestelmiä vastaavat ohjeet

- Puhdistus ja puhtaudentarkkailu;
  - Keräilyautot, sekä siirto- ja kuljetuskalusto
  - Erilaisten maidon siirtoletkujen puhdistus ja puhtauden tarkkailu
- Tarkastus- ja kunnossapito;
  - Koneiden ja kaluston huolto ja kunnossapito; Pastööri ja lämpökäsittelylaitteet, meijerikoneisto sekä haude (Delvo, Charm)
  - Omien keräilyautojen valvonta ja tarkastukset

28

28

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

Tukijärjestelmiä vastaavat ohjeet, jatkoa

- Sivutuotteet; rekisteröityminen, kirjanpito

Maitopohjaisten sivutuotteiden keräily ja hallittu toimitus pois tuotannosta

- Jäljitettävyysohjelma;

Raakamaito; alkuperä on tiedossa ja tiedot on saatavissa

29

29

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

Tukijärjestelmiä vastaavat ohjeet, jatkoa

- Näytteenotto- ja tutkimus;

➤ Vastaanotetun raakamaidon laatututkimukset; omat tai joku muun hoitamana
→ jolloin tulosten pitäisi tulla elintarvikehuoneistoon

➤ Raakamaidon vastaanottotarkastukset; mikrobilääkejäämät, lämpötila ja aisti

➤ Raakamaito- ja raaka-ainemaitotutkimus, pesäkemäärä, suuret toimijat;

- raakamaitoa ei ehditä käsittelemään 48 – 72 h kuluessa tai raakamaito saapuu toisesta laitoksesta (853/2004, IX Jakso, II Luku, III Kappale, a) kohta)

- kun raaka-ainemaito saapuu laitokseen toisesta laitoksesta (853/2004, IX Jakso, II Luku, III Kappale, b) kohta)

➤ Muut maitopohjaiset raaka-aineet, vastaanotto, oikeellisuus ja laadunvalvonta

30

30

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

□ Viranomaisvalvontavelvoite

Raakamaito ja raaka-ainemaito; pesäkemäärä, suuret huoneistot;

853/2004, IX Jakso, II Luku, III Kappale, a) ja b) kohdat

Sekä (EU) 2017/625 (virallista valvontaa koskeva asetus) → Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/627, IV osasto (maitoalaan kohdistuvaa virallista valvontaa koskevat erityisvaatimukset

Artikla 50, Maidon ja ternimaidon valvonta, Toimivaltainen maitoalan hyväksyttyä elintarvikehuoneistoa valvova viranomainen:

3. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä tämän asetuksen liitteessä III esitettyjä analyysimenetelmiä todentaakseen, että meijerituotteisiin sovelletaan asianmukaisesti asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteessä III olevan IX jakson II luvun II osassa tarkoitettua pastörintimenettelyä.

Oiva-arviointiohje 17.1 Näytteenotto ja omavalvontatutkimukset on päivitetty

31

31

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

Tukijärjestelmiä vastaavat ohjeet, jatkoa

- Varautuminen erityistilanteisiin;
  - Varautuminen käyttöhyödykkeiden puutteeseen ja ulkoa tuleviin mahdollisiin haittoihin, kuten sähkö, vesi, höyry, paineilma - katkoksiin esimerkiksi yhteiskäsittelyssä ja vastaanotossa
  - Poikkeavan laatuksen raakamaidon erilläänpito
- Tiedotus- ja takaisin veto;
  - Raakamaidon mahdollisten poikkeamien ilmoitukset ja tiedotus viranomaisille

32

32

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

Tukijärjestelmiä vastaavat ohjeet, jatkoa

- Pakkausmerkinnät;
  - Huomioitava ilmaisut ”raakamaito” ja ”valmistettu raakamaidosta”
  - Sekä ilmaisut ”ternimaito” ja ”valmistettu ternimaidosta”
  - Yhteiskäyttöisten maitopakkausten merkintä

33

33

Maitoalan laitoksen valvonnan erityishuomioita

☐ Valvontakäynti maitoalan hyväksytyyn elintarvikehuoneistoon

- Yhteiskäsittely tai vastaava valmistustila;
  - Valmistuskirjanpito ja valmistuskirjanpidon vahvistus
  - Kuvaajat ja tallenteet, niiden seuranta ja katselmointi; valmistajan vahvistus menettely. Työnjohdon varmennus ja haccp-tiimin toimet
  - Esimerkiksi kevytmaitoerän pastöroinnin tarkastus tallenteelta;
    - 2.2.2022 päivän ensimmäinen
    - edellinen valmistuserä jonka aikana ilmeni poikkeama

34

34

Maitoalan hyväksytyin elintarvikehuoneiston valvonnan erityishuomioita

□ Valvontakäynti maitoalan hyväksytyyn elintarvikehuoneistoon

- Lämpökäsittelyssä ilmenevien mahdollisten poikkeamien varalle ohjeet (lämmön, paineen tai virtauksen poikkeamat)
- Lämpökäsittelylaitteiston alipastöroitumista estävän automatiikan toiminnan päivittäinen testaus. Kirjanpito
- Maitotuotteisiin lisättävät valmistus- ja apuaineet; annostus, mittaus, seurantakirjanpito

35

35

Maitoalan hyväksytyin elintarvikehuoneiston valvonnan erityishuomioita

□ Valvontakäynti maitoalan hyväksytyyn elintarvikehuoneistoon

- Tuotanto;
  - Meijeritekniisten pienosien mahdollinen erillispesu, käsinpesu, desinfiointi ja puhtauden seuranta
  - Kylmävarastojen lämpötilat varastossa ja tietojärjestelmässä;
    - Helposti pilaantuvat maidot ja kermat; enintään 6 °C
    - Helposti pilaantuvat maitopohjaiset tuotteet; enintään 8 °C:ssa
    - Muut helposti pilaantuvat maitopohjaiset tuotteet sekä helposti pilaantuvat maidot ja kermat; enintään 6 °C:ssa (MMM 318/2021, § 23, kohta 1).

36

36

Maitoalan hyväksytyn elintarvikehuoneiston valvonnan erityishuomioita

☐ Valvontakäynti maitoalan hyväksytyyn elintarvikehuoneistoon

- Pakkaustarvikevarastot, lämpötilan asetus ja seuranta
- Pesukeskuksen toiminta; poikkeamien seuranta
- Hauteen (Delvo, Charm) kalibrointi ja kontrolli (+/- testit) suoritettuna, hauteen päiväys ja kello oikeassa ajassa
- Raakamaidon vastaanotossa raakamaidon ja muun maitopohjaisen materiaalin purku- ja täyttöletkut; kunto ja säilytys. Letkujen kiinnitysholkkien kierteiden ja tiivisteiden puhdistus
- Keräilyautojen, joiden kotipaikka on toisen valvontayksikön alueella, valvonta ja tarkastukset

37

37

Maitoalan hyväksytyn elintarvikehuoneiston valvonnan erityishuomioita

☐ Lisäksiä Oiva-arviointiohjeisiin

- 3.2 Pintojen, kalusteiden, laitteiden ja välineiden puhtaus
- 6.5 Elintarvikkeiden tuotantoprosessien lämpötilahallinta
- 17.1 Näytteenotto ja omavalvontatutkimukset

38

38

FVO Tarkastus 2021 – 7183 Maito

- **Suositus n:o 1.** Keskusviranomaisen valvoo maitoalan laitosten ja maidontuotantotilojen virallisen valvonnan tehokkuutta, asianmukaisuutta ja johdonmukaisuutta ja varmistaa riittävän koordinoinnin ja tietojen keruun valvontaan osallistuvien toimivaltaisten viranomaisten välillä.

39

39

FVO Tarkastus 2021 – 7183 Maito

- **Suositus n:o 2.** Maitoalan laitoksissa valvontaa suorittava toimivaltaisten viranomaisten valvontahenkilöstö saa säännöllistä ja asianmukaista koulutusta, jotta henkilöstö voi hoitaa tehtävänsä pätevästi ja pysyä ajan tasalla toimivaltaansa kuuluvan alan kehityksestä.

40

40

FVO Tarkastus 2021 – 7183 Maito

- **Suositus n:o 3.** Virallisen valvonnan suunnittelun ja dokumentoinnin tukena käytettävät tietotekniset välineet vastaavat tarkoitustaan ja että toimivaltaiset viranomaiset saavat asianmukaista koulutusta.

41

41

FVO Tarkastus 2021 – 7183 Maito

- **Suositus n:o 4.** Maitoalan laitosten ja maidontuotantotilojen valvonta toteutetaan suunnitellulla ja asianmukaisella riskiperusteisella tiheydellä.

42

42

FVO Tarkastus 2021 – 7183 Maito

- **Suositus n:o 5.** Varmistetaan, että maidonkeruuosuuskunnat sisällytetään virallisen valvonnan piiriin sen varmistamiseksi, että virallinen valvonta koskee maidon ja maitotuotteiden kaikkia tuotantovaiheita, kuten asetuksen (EU) 2017/625 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa edellytetään.

43

43

FVO Tarkastus 2021 – 7183 Maito

- **Suositus n:o 6.** Maitoalan laitosten ja maidontuotantotilojen valvonnasta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat todettuun säännösten noudattamatta jättämiseen liittyvät toimet asetuksen (EU) 2017/625 138 artiklassa edellytetyllä tavalla.

44

44

Suositus n:o 6. maitoalan laitosten valvonnassa

Jos tarkastuksessa ilmenee huomautettavaa;

- Havaitut puutteet kirjataan ja käsitellään
- Korjaavat toimet suunnitellaan ja osoitetaan tehtäviksi määräajassa
- Annettujen määräysten toteutumista ja vaikutuksia määräajassa seurataan

45

45

FVO Tarkastus 2021 – 7183 Maito

- **Suositus 7.** Maitoalan laitosten ja maidontuotantotilojen riskiluokitus vastaa säännöstöä, sekä Ruokaviraston tarkastusohjeita epäkohtien luokittelun ja täytäntöönpanon osalta.

46

46

Ruokaviraston Maitotiimi

Maitotiimiin kuuluu Ruokaviraston 3 maitoalan asiantuntijaa:

- **Marko Naapuri**, ETM, tiimin vastuhenkilö, puh. 050 386 8411
- **Taina Lehtonkivi**, ETM, puh. 050 386 8417
- **Noora Tolin**, ETM, puh. 040 196 6475

Sähköpostit:

etunimi.sukunimi@ruokavirasto.fi

ruokahygienia@ruokavirasto.fi

47

47

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos

Marko Naapuri

marko.naapuri@ruokavirasto.fi
ruokahygienia@ruokavirasto.fi

Twitter ja instagram: [@oivaruoka](#)

48